HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

התם תנן [א]אבל לא את האוצר ואמר שמואל מאי אבל לא את האוצר [א]אבל לא יגמור את האוצר כולו דלמא אתי לאשויי גומות הכא מאי התם הוא בשבת דאסור משום דחמיר אבל יום טוב דקיל שפיר דמי או דלמא התם דאיכא בטול בית המדרש אמרת לא הכא דליכא בטול בית המדרש לא כל שכן והכא תנן משילין פירות דרך ארובה ביו"ט ואמר רב נחמן לא שנו אלא באותו הגג אבל מגג לגג לא ותניא נמי הכי [ב]אין מטלטלין מגג לגג אפי' כשגגותיהן שוין התם מאי [ב](כל שכן שבת דחמירא או דלמא) הכא הוא דאסור משום יום טוב דקיל ואתי לזלזולי ביה אבל [ג]שבת דחמירא ולא אתי לזלזולי בה שפיר דמי או דלמא מה הכא דאיכא הפסד פירות אמרת לא התם דליכא הפסד פירות לא כל שכן הכא [ד](תנן) [ג]לא ישלשלם בחבל בחלונות ולא יורידם דרך סולמות התם מאי הכא ביום טוב הוא דאסור דליכא בטול בית המדרש אבל שבת דאיכא בטול בית המדרש שפיר דמי או דלמא הכא דאיכא הפסד פירות אמרת לא התם דליכא הפסד פירות לא כל שכן תיקו: ומכסין את הפירות: אמר עולא [ד]ואפילו [ה]אוירא דלבני ר' יצחק אמר פירות הראוין ואזדא ר' יצחק לטעמיה [ו]דאמר ר' יצחק אין כלי ניטל אלא לדבר הניטל בשבת תנן מכסין את הפירות בכלים פירות אין אוירא דלבני לא הוא הדין דאפי' אוירא דלבני ואיידי דתנא רישא משילין פירות תנא סיפא נמי מכסין את הפירות תנן וכן כדי יין וכן כדי שמן הכא במאי עסקינן בטיבלא הכי נמי מסתברא דאי סלקא דעתך כדי יין וכדי שמן דהתירא הא תנא ליה רישא פירות כדי יין וכדי שמן אצטריכא ליה סלקא דעתך אמינא [ז]להפסד מרובה חששו להפסד מועט לא חששו קמ"ל תנן [ח]נותנין כלי תחת הדלף בשבת [ה]בדלף הראוי תא שמע [ט]פורסין מחצלת על גבי לבנים בשבת דאייתור מבנינא דחזי למזגא עלייהו תא שמע [י]פורסין מחצלת על גבי אבנים בשבת באבנים מקורזלות דחזיין לבית הכסא תא שמע [כ]פורסין מחצלת על גבי כורת דבורים בשבת בחמה מפני החמה ובגשמים מפני הגשמים [ו]ובלבד שלא יתכוין לצוד התם נמי דאיכא דבש אמר ליה רב עוקבא ממישן לרב אשי התינח בימות החמה דאיכא דבש בימות הגשמים מאי איכא למימר לא נצרכא אלא לאותן שתי חלות מוקצות הן הכא במאי עסקינן שחשב עליהם אבל לא חשב עליהם מאי אסור אדתני ובלבד שלא יתכוין לצוד לפלוג ולתני בדידה במה דברים אמורים שחשב עליהן אבל לא חשב עליהם אסור הכי קאמר אע"פ שחשב עליהן ובלבד שלא יתכוין לצוד במאי אוקימתא כרבי יהודה דאית ליה מוקצה אימא סיפא ובלבד שלא יתכוין לצוד אתאן לרבי שמעון דאמר דבר שאין מתכוין מותר ותסברא דרבי שמעון והא אביי ורבא דאמרי תרוייהו [ל][ט]מודה רבי שמעון בפסיק רישיה ולא ימות לעולם כולה רבי יהודה היא והכא במאי עסקינן דאית ביה כוי ולא תימא לרבי יהודה ובלבד שלא יתכוין לצוד

אלא

התם תנן כו'. כלומר ועוד שאלה אחרת: **שלא יגמור את האוצר.** אם לא היו שם אלא ארבע או חמש קופות שהתירו לו במקום שיש יותר כאן לא התירו לפנותן כולן ולגלות את הרצפה דלמא הוי בה גומא ומשוה לה: **והכא תנן.** כלומר ועוד יש לשאול: **באותו הגג.** שהארובה בגג שהפירות בו: **אין מטלטלין.** בפירות שבגג שבא להצילן מפני הגשמים קא מיירי ואפילו בגגותיהן של שני בתים ששוין שאין זה גבוה מזה שיהא שם טורח עלייה וירידה: **בחלונות.** כגון אם מוקף מחיצה ואין בו ארובה אבל יש חלון במחיצה לחצר או לבית לא ישלשלם בשקין דרך החלון בחבל מפני שיש טורח להעלות מן הגג לחלון ומשם לארץ: **סולמות.** כל מדרגה קרי סולם ואף הכבשים שלנו: **ואפילו אוירא דלבני.** לבנים הסדורים ומוקצים לבנין וגשמים נוטפים ומתירא שלא ימוחו מותר לטלטל כלים לצרכן ולכסותן ולא אמרינן הואיל והן עצמן אין נטלין אף הכלי לא ינטל לצרכן: **ור' יצחק אמר.** דוקא פירות הראוין לטלטול הוא דשרו רבנן לטלטל כלים לצרכן אבל מידי דלאו בר טלטול אין כלי ניטל לצרכו: **אלא לדבר הניטל.** לצורך דבר הניטל: **ואיידי דתנא רישא.** פירות הראוין דעל כרחך בדחזי לטלטול איצטריך למנקט שהרי מטלטל הן עצמן ומשילין נקט נמי לענין כסוי פירות הראוין ומיהו סיפא לאו דוקא והוא הדין ללבני: **תנן וכן כדי יין.** מכדי בהני לא איירי לעיל וכיון דתנן הכא ובא לאשמועינן דברים אחרים לבד פירות היה לו להשמיענו לבנים וכ"ש אלו: הכי גרסינן **הכא במאי עסקינן בדטיבלא.** כלומר לא בא להשמיענו כי אם כיוצא בלבנים [ל]וכדדרך דהנך כדי יין דקא מוסיף ותני בדטיבלא עסקינן שאסורים בטלטול דאשמועינן ברישא פירות הראוין דומיא דמשילין והדר נקט להנך לאשמועינן אף שאין ראוין: **הפסד מועט.** גשמים הנוטפין על יין הפסד מועט הוא עד שתתחשך ויסלקם אבל הפירות מרקיבין: **נותנין כלי תחת הדלף.** הרי שהכלי ניטל לקבל בו מוקצה כי האי דלא חזי למידי: **בדלף הראוי.** שהן צלולין וראוין לבהמה: **על גבי אבנים.** שגודין לבנין וכשהן מתלחלחין צריך לחזור ולנגבן שאינן מקבלות את הטיט יפה והבנין שוהה ליבש: **מקורזלות.** אגוד"ש: **לבית הכסא.** לקנח: **שתי חלות.** של צפיחית מניחין בכוורת כשרודין אותה ומהן פרנסה לדבורים כל ימות הגשמים אותן שתי חלות מותר לכסות. כל דבש הכוורת עשוי עליות עליות של חלות: **מוקצות נינהו.** לדבורים: **דחשב עלייהו.** לאדם: **אדתני ובלבד שלא יתכוין לצוד.** משמע דלא ימלא לחלק את דבריו ולאסור עד שדלג מאיסור טלטול לאיסור צידה: **לפלוג ולתני בדידה.** באיסור טלטול גופיה יכול לחלק את דבריו ולמצוא צד איסור לדבר בדלא חשב עלייהו לא יטלטל המחצלת לצרכם: **הכי קאמר אף על פי שחשב עליהם כו'.** אף בשחשב בא ללמדך שיש צד איסור במתכוין לצוד ואף על גב דעיקר להצלה מפני הגשמים מכוון: **במאי אוקימתא כרבי יהודה.** כלומר מדהוה לך לתרוצי ארישא הא מני ר' שמעון דלית ליה מוקצה ומהדרת אשנויי דחיקי למימר משום שתי החלות כרבי יהודה בעית לאוקמא משום דרבי יצחק דמותבינן ליה הנך תיובתא אית ליה מוקצה כר' יהודה: **ובלבד שלא יתכוין לצוד.** ואף על פי שהוא צדן: **דאית ביה כוי.** חלונות יש בדפנותיה ואף על פי שמכסה את פיה אינן נצודין אם לא יכסה גם את החלונות ולא תימא ובלבד שלא יתכוין אלא בלבד שלא יעשנה מצודה שלא יסתום החלונות: [מ]**פשיטא.** כיון דאית ליה לרבי יהודה דבר שאין מתכוין אסור למה ליה למיתני ובלבד שלא יעשה מצודה דהא צידה אב מלאכה היא:

מהו

בדטיבלא. וא"ת והא אמרי' לעיל בסוף המביא (דף לד:) דטבל מוכן הוא שאם עבר ותקנו מתוקן ובפרק כירה (שבת מג.) נמי לא חשבי ליה מבטל כלי מהיכנו כיון דחזו א"כ אכתי תקשי לן דטבל אין אוירא דלבני לא וי"ל דעולא יאמר לך דמ"מ חשיב ליה כדבר שאינו ניטל כיון דבשבת מיהא לא חזי כל כמה דלא תקנו דאסור לפנותו בשבת כדתנן בפרק מפנין (שם קכו:) אבל לא את הטבל: **במאי אוקימתא.** פרש"י דלא אשכחנא דמוקי לה כרבי יהודה בהדיא אלא מדלחיק נפשיה כי פריך והא מוקצות נינהו ולא קאמר רבי שמעון היא אלמא משמע ליה דאתיא כרבי יהודה:

אלא

מסורת הש"ס

א) [שבת קכו:], ב) רש"ל מ"ז, ג) [לעיל ב: לה:], ד) [נ"ל תניא], ה) [גי' הערוך אחרא], ו) שבת מג. [כל הסוגיא ע"ש כמה שינויים], ז) [שבת קנד: וש"נ], ח) לעיל לה: שבת מג., ט) שבת מג., י) שם, כ) שבת עה. קג. קיא: קיז. קכ: קלג. קמג. סוכה לג: כתובות ו. בכורות כה., ל) [נ"ל וכדרך], מ) שייך לע"ב,

לעזי רש"י

אגוד"ש [אגודי"ש]. חד.

מוסף רש"י

פורסין מחצלת על גבי אבנים. מפני הגשמים שלא ימחו או לא יקבלו סיד מאחר ששרויות במים (שבת מג.). **מקורזלות.** ראשן חד וראויות לקינוח דהוי דבר הניטל (שם). **דחזי למזגא עלייהו.** להסען, שכל הסבתן כך היתה, יושב קלת ונשען קלת על שמאלו (שם). **מודה רבי שמעון בפסיק רישיה ולא ימות.** באומר אחתוך ראש בהמה זו בשבת ואיני רוצה שתמות דכיון דאי אפשר שלא תמות כמתכוין חשיב ליה, וכי אמרינן דבר שאין מתכוין מותר, כגון היכי דאפשר ליה בלא איסור, כגון גורר אדם מטה כסא וספסל ובלבד שלא יתכוין לעשות חריץ, ואע"ג דאיכא למיחש דילמא עביד חריץ, כיון דלא מתכוין להכי דאפשר לגרירה בלא חריץ כי עביד נמי חריץ דהוי מלאכה גמורה לא מיחייב, אבל היכי דודאי עביד מודה (סוכה לג:).

עין משפט נר מצוה

יא א מיי' פכ"א מהל' שבת הלכה ב ופכ"ו הלכה טו טוש"ע א"ח סימן שלג סעיף א:

יב ב ג מיי' פ"ה מהל' יו"ט הלכה ה טוש"ע א"ח סימן תקכא סעיף א:

יג ד מיי' פכ"ה מהל' שבת הלכה כג כה טוש"ע א"ח שם סעיף ב וסימן שלא סעיף ז:

יד ה ו מיי' פכ"ה מהלכות שבת הלכה כד כה טוש"ע א"ח סי' שלח סעיף ח וסימן תקכא סעיף ג:

טו ז ח מיי' פכ"ה שם הלכה כה טוש"ע א"ח סימן שטו סעיף ד:

טז ט מיי' פ"א שם הלכה ו טוש"ע א"ח סימן שלו סעיף א:

רבינו חננאל

הכא אמר רב נחמן לא שנו אלא באותו הגג אבל מגג לגג אפילו גגותיהן שוין לא, ותניא נמי הכי. ותוב הכא תניא לא ישלשלם בחבל בחלונות ולא יורידם דרך סולמות, התם משום ביטול בית המדרש מאי, שרי או אסיר, ולא איפשיט. מכסין פירות בכלים מפני הדלף. ר' יצחק אמר פירות ממש, שאין כלי ניטל אלא לדבר הניטל בשבת. עולא אמר אפילו אוירא דלבני. תנן וכן כדי יין וכדי שמן. כלומר פירות אין לבנים לא. ופרקינן אלו הכדות טבל הן שהן חשובין כלבנים שאינן ראוין לאכול מהן היום. ועוד אקשינן לר' יצחק נותנין כלי תחת הדלף, הנה אינן פירות, ופירק בדלף הראוי להשתמש בהן. וכן פורסין מחצלת ע"ג כוורת דבורים בשבת בחמה מפני החמה ובגשמים כו'. ופירק כוורת נמי בדאיכא דבש בגווה שהן פירות. ובלבד שלא יתכוין לצוד. כלומר כשפורש מחצלת על הכוורת, ירויחה למחצלת מעט מחוץ לנקב שנכנסין ויוצאין בו הדבורים, כי אם ישלשל המחצלת בדפני הכוורת במקום הנקב, אין הדבורים יכולין לצאת ונמצא כצודה בשבת או ביו"ט, ואע"פ שאין במיני דבורים ניצוד.